

Pratylenchus penetrans in de grond?

Japanse haver bestrijdt *Pratylenchus penetrans* (wortellesieaaltje) en zorgt voor veel organische stof

Boomkwekerij H. Swinkels vof uit Son en Breugel kweekt, naast veel andere soorten, verschillende soorten prunussen. Hiervan is bekend dat zij gevoelig zijn voor *Pratylenchus penetrans*, ook wel het wortellesieaaltje genoemd. Sinds een jaar of vijf gebruikt Swinkels als tussengewas Japanse haver ter bestrijding van de aaltjes. 'Het bestrijdt aaltjes en voor de omgeving ziet het er ook nog mooi uit.'

Auteur: Heidi Peters

De kwekerij van Harrie Swinkels omvat 26 hectare humusrijke zandgronden. Daarvan wordt om en om 12,5 hectare benut voor de boomkwekerij, waarbij diverse buxussoorten, prunus, *Ilex*, taxus en andere bomen geteeld worden. 'Terwijl we op de ene helft de bomen opkweken', vertelt Swinkels, 'laten we op de andere hectares tussengewassen groeien. We beginnen met Japanse haver. Dankzij de Japanse haver komt er veel organische stof in de bodem. Wanneer de Japanse haver in het voorjaar weg is, zaaien we mais. De oogst daarvan dorsen we voor CCM, voor varkens. Dat werkt heel goed, volgens mij ook doordat de grond zoveel organische stof bevat. We blijven vier jaar van deze hectares af, voordat we er weer heesters op kweken.'

Weet wat er in je grond zit

Kwekerij Swinkels neemt de Japanse haver af van toeleverancier Vlamings in De Mortel, die op zijn beurt weer inkoopt bij Vandinter Semo BV uit het Groningse Scheemda. Geert Elzes is accountmanager zaaizaden bij Vandinter Semo: 'Een boomkweker is geïnteresseerd in zijn bodem en wil een gezonde teelt. Heb je schadelijke aaltjes in de bodem, dan zie je dat terug in de bomen. De aaltjes zorgen voor schade aan de wortel en dit werkt door naar de boom of plant. Aaltjesbeheersing of nematodenbestrijding is belangrijk. Je kunt wachten tot je de schade ziet, maar ons advies is om regelmatig een grondmonster te nemen en onderzoek naar aaltjes uit te laten voeren. Afhankelijk van het gewas dat je teelt, kun je

inschatten van welk aaltje je mogelijk last zult krijgen. Voor de bomenteelt is *Pratylenchus penetrans* een reële bedreiging.' 'Wanneer we van grond wisselen, na een jaar of vier, laat ik altijd onderzoek uitvoeren naar pH, sporen en aaltjes. Bij twijfel doe ik dat vaker', voegt Swinkels daaraan toe.

Weet wat je in je grond stopt

Vandinter Semo is een Nederlandse veredelaar van groenbemesters, gericht op de Nederlandse markt. Het bedrijf produceert onder meer hoog-resistente groenbemesters: tussengewassen die de hoeveelheid aaltjes in de grond verminderen. Vandinter Semo heeft groenbemesters voor diverse soorten aaltjes en gewassen, zoals aardappelen, wortelen en bloembollen. Accountmanager Elzes: 'Wij produceren niet alleen groenbemesters en graszaden, we veredelen ook in groenbemesters. Elke keer weer proberen we antwoord te vinden op de vraag: wat speelt er in de bodem en hoe ontwikkelen we de beste en juiste groenbemester?'

We zien dat er ook mengsels worden aangeboden, verschillende soorten groenbemesters bij elkaar. In de verkoopredenering wordt bio-

diversiteit benadrukt en dat het goed is voor de bodem. Wat biodiversiteit betreft is dat waar, maar veel groenbemesters zorgen juist voor vermeerdering van aaltjes, iets wat je als kweker echt niet wilt. Dus zeg ik opnieuw: neem een monster van de bodem en kies ter bestrijding een monogroenbemester. Je moet echt weten wat je in je grond stopt.'

Japanse haver

'Het groeit verschrikkelijk snel, Japanse haver', vertelt Swinkels. 'Ik gebruik het inmiddels een jaar of vijf. Daarvoor gebruikte ik als tussengewas Italiaans raaigras en snijrogge. Na het lezen van een artikel over Japanse haver en een gesprek met een teeltvoorlichter van Vlamingen ben ik overgestapt. De belangrijkste reden voor mijn keuze voor Japanse haver is dat het aaltjes onderdrukt. Een bijkomend voordeel is dat er, mede door de snelle groei, veel minder onkruid groeit en het terrein veel makkelijker zuiver te houden is.'

Elzes vult aan: '*Avena strigosa* (de Latijnse naam van Japanse haver) is gemakkelijk te telen; het groeit snel en produceert in korte tijd een grote hoeveelheid organische stof. Daarom is het ook geschikt als nateelt. Japanse haver is gevoelig voor vorst en overleeft een wat strengere winter niet. De zaaitijd is van april tot september en de werking tegen *Pratylenchus* is het beste vóór de bloei.'

Harrie Swinkels staat helemaal achter het gebruik van Japanse haver: 'Het bestrijdt aaltjes, het ziet er mooi uit, wat voor de omgeving wel leuk is, en, wat ik heel belangrijk vind, je krijgt

veel organische stof in de grond. Dit is goed voor zowel de boomteelt als het tussengewas. Ik zie het ook aan de planten. Dankzij de combinatie van vruchtwisseling en Japanse haver lijken de bladeren van de prunussen net wat mooier en sterker. Dankzij de grote hoeveelheid organische stof houdt de grond ook beter vocht vast en dat wordt steeds belangrijker.'

Groenbemesters voor duurzame landbouw

Elzes: 'Met onze groenbemesters spelen wij een belangrijke rol in de duurzame landbouw. Aaltjesbestrijding is één, maar de bodem verbeteren is minstens zo belangrijk. Organische stof in de bodem is dé basis om op te werken en zorgt voor een weerbare bodem. Organische stof is belangrijk voor het vasthouden van vocht, een goede structuur, het naleveren van nutriënten en het voeden van het bodemleven. Groenbemesters zijn dan ook een relevante deeloplossing ter vervanging van chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmatige meststoffen.

Exito, een ras van Vandinter Semo, kenmerkt zich door een goede gezondheid, snelle groei en stevigheid. Toch blijft de ontwikkeling van deze en onze andere groenbemesters een doorlopend proces om nog betere resistentie te kunnen krijgen. Dat is nog niet zo gemakkelijk. Constant zijn we bezig met het ontwikkelen van nieuwe rassen en onderzoeken we het effect van geselecteerde planten op de bestrijding van aaltjes. Uiteindelijk komt er weer een nieuw ras uit, maar het is een weg van lange adem.'

Vandinter Semo BV begon in 1914 – onder een andere naam – met zaadteelt en zaadhandel. Heden ten dage vormen zaadteelt en -handel nog altijd de kernactiviteiten. Vandinter Semo is een van de grootste producenten en verwerkers van zaad in Nederland. Het bedrijf is speciaal actief in de veredeling van aaltjesresistente groenbemesters. Naast Japanse haver heeft Vandinter Semo groenbemesters als bladrammenas, gele mosterd, *Tagetes*, zwaardherik, raketblad, bruine mosterd en Ethiopische mosterd. Deze worden ingezet ter bestrijding van diverse aaltjes zoals aardappelcysteaaltjes (*G. rostochiensis* en *G. pallida*), bietencysteaaltjes (*H. schachtii* en *H. betae*) en wortelknobbelaaltjes (*M. chitwoodi* en *M. hapla*). Op de website is een aaltjesbestrijdingsalmanak te downloaden met eigenschappen en bijbehorende aanpak.

VANDINTER SEMO
SEED & SERVICES

www.vandintersemo.nl

Harrie Swinkels gebruikt al een aantal jaar Japanse haver.

De kwekerij van Harrie Swinkels omvat 26 hectare humusrijke zandgronden

Japanse haver bestrijdt *Pratylenchus penetrans*.